

Bc. Lenka Kerdová: Pozice německy mluvících architektů v Praze mezi lety 1918-1940

Posudek diplomové práce

Práce Lenky Kerdové je věnována mimořádně obsáhlé a dosud jen dílčím způsobem zpracované otázce tvorby německy mluvících architektů v meziválečné Praze. Bouřlivé společenské a politické události druhé poloviny 20. století vytvořily cézuru, přes kterou se jen těžko rekonstruuje obraz, jenž byl ostatně již ve své době problematizován národnostními spory a jejich různorodou interpretací. Absence archivů i ztráta kolektivní paměti, daná poválečným odsunem, vytvořila z historického průzkumu této relativně nedávné doby mimořádně obtížný úkol, jehož jedinou možností je snaha o rekonstrukci celkového obrazu z většinou nepřímých odlesků a střípků. Právě tato skutečnost byla dosud největším úskalím všech novodobých pokusů o syntetický pohled na celou problematiku.

Výše řečené obtíže se pochopitelně staly velmi těsnými limity i pro práci Lenky Kerdové. Snaha překročit nevelký okruh dosud známých a opakovaných informací ji nejprve vedla k podrobnému průzkumu pramenů a dobové literatury. Přes roztříštěnost archivních zpráv i nekompletní zdroje literatury se jí podařilo vytvořit poměrně koherentní obraz, sestavený z analýzy dobové situace, představení dobových institucí a spolků, životopisů jednotlivých architektů a – zejména – unikátně dochovaných svědectví, která nám umožňují nahlédnout dobovou reflexi a interpretaci pozice německy mluvících architektů v Praze.

Značný rozsah historických rešeršů i vědomí jejich neúplnosti vedly autorku k zásadnímu rozhodnutí nevěnovat se podrobnější umělecko-historické či stylově-kritické analýze dochovaných staveb a souborů. Jedinou výjimkou je stručná charakteristika vybraných stylových prvků vídeňské architektury, která právě s ohledem na zmíněné rozhodnutí působí v textu poněkud osaměle a rozpačitě. Autorčino rozhodnutí je legitimní a v jistém smyslu pochopitelné. Rozsáhlá práce i v této podobě nabízí velmi plastický mnohvrstevnatý obraz, který jistě bude pevným základem pro další výzkumy. Nelze se však ubránit pocitu, že absencí architektonického pohledu se práce připravila o jeden z nejdůležitějších a v porovnání s ostatními zdroji vlastně nejkompletněji dochovaný pramen, kterým jsou stavby samotné. Právě ony by přitom mohly v mnoha případech přinést nejen odpovědi na vznesené otázky, ale i souvislosti a pojítka, která by celý obraz doplnila a vyjasnila.

Je mi jasné, že nebylo v silách autorky zpracovat komplexní přehled staveb zmíněných architektů. Tuto roli však mohl alespoň částečně suplovat umělecko-historická reflexe těch staveb, které už byli do literatury uvedeny a na nichž je tak možno alespoň orientačně vytyčit škálu, na níž se tvorba německy mluvících architektů pohybovala – už proto, že právě jazyk architektury byl v meziválečné době obecně sdíleným a reflektovaným fenoménem, který samozřejmě v mnoha případech zrcadlil i sledované národnostní rozdíly (jak ostatně vyplývá ze zmiňovaných dobových citátů).

Práci Lenky Kerdové považuji za velmi kvalitní a hodnotný příspěvek k tolik žádoucímu podrobnému zmapování role německy mluvících architektů v meziválečné Praze. Jakkoli se nemohu ubránit dojmu, že absencí zmíněného architektonického pohledu je její finální výsledek poněkud oslaben, splnila zcela nároky kladené na diplomovou práci a velmi rád ji proto doporučuji k obhajobě s tím, že jako hodnocení navrhuji „výborně“.

V Praze, dne 28.1.2015

PhDr. Richard Biegel, Ph.D.